

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઝહીરૂલ ઇસ્લામ

વિરુદ્ધ

મોહમ્મદ ઉસ્માન અને અન્ય

૨૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨

[સૈયદ શાહ મોહમ્મદ કાદરી, અશોક ભાન અને એસ. બી. સિન્હા, જે. જે.]

સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮

આદેશ ૨૨, આર. ૪ (૪) અને ઓર્ડર ૯, આર. ૧૩-પ્રતિવાદી-૨ વિરુદ્ધ
પ્રતિવાદી-કાર્યવાહી-દાવો-કાર્યવાહી ભૂતપૂર્વ પક્ષનું મૃત્યુ, જે પાછળથી મૃત્યુ

પામ્યો-દાવો આદેશ ૯ આર હેઠળ ડી-૨-તેના કાનૂની પ્રતિનિધિની માંગણી સામે એકપક્ષીય ચુકાદો આપ્યો. આર.૧૩, હુકમના અમલ પર રોક-અરજી ફગાવી દેવામાં આવી-હાઈકોર્ટ દ્વારા સુધારાને પણ ફગાવી દેવામાં આવ્યો, વાદીએ આદેશ રચના નિયમ જના પેટા-નિયમ (૪) હેઠળ તેને નીચેની અદાલતોના ડી-૨-ના કાયદાકીય પ્રતિનિધિને રેકૉર્ડ પર લાવવામાંથી મુક્તિ આપવા માટે વિચારણા કરાવેલી પરવાનગી માંગી ન હતી-ડી-૨ના કાયદાકીય પ્રતિનિધિને દાવામાં રેકૉર્ડ પર લાવવાનો અધિકાર છે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:૨૦૦૨ની સિવિલ અપીલ નંબર ૮૬૩૧.

૨૦૦૦ ના સી. આર. નંબર ૨૫ માં દિલ્લી હાઈકોર્ટના ૧૧.૧.૨૦૦૦ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે નફીસ એ. સિદ્દીકી.

સુશ્રી બીનુ ટમ્ટા, સુશ્રી ઇન્દુ મલ્હોત્રા માટે સુશ્રી વી. દીપા અને પ્રતિવાદીઓ માટે સુશ્રી પ્રતિભા જૈન (એન. પી.).

કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો:

નોટિસ આપવામાં આવી હોવા છતાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે કોઈ હાજર થતું નથી.

રજા આપવામાં આવે છે.

આ અપીલ ૧૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૦ના રોજ ૨૦૦૦ની સિવિલ રિવિઝન પિટિશન નંબર ૨૫માં દિલ્હી હાઈકોર્ટના આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવી છે.

મૃત પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના અપીલકર્તા-કાનૂની પ્રતિનિધિની અરજી પર હાઈકોર્ટ દ્વારા વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેનું ૧ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૫ ના રોજ અવસાન થયું હોવાનું કહેવાય છે. તેમણે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ના આદેશ IX નિયમ ૧૩ હેઠળ કાર્યવાહીમાં હુકમના અમલ પર રોક લગાવવાની માંગ કરી હતી. તે અરજી રદ કરવામાં આવી હતી. તેમણે સિવિલ રીવિઝન પિટિશન દાખલ કરીને હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે એ આધાર પર પુનરાવર્તનને ફગાવી દીધું હતું કે મૃતક પ્રતિવાદી નંબર ૨ એ ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવાનું પસંદ કર્યું ન હતું અને આ બાબત તેમના ઉપાડના સમય દરમિયાન એકપક્ષીય રીતે આગળ વધી હતી. આ અપીલમાં હાઈકોર્ટના આદેશને પડકારવામાં આવ્યો છે.

સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ ના આદેશ XXII નિયમ ૪ નો સંદર્ભ લેવો જરૂરી રહેશે, જ્યાં સુધી તે સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૪. કેટલાંક પ્રતિવાદીઓમાંથી એક અથવા એકમાત્ર પ્રતિવાદીના મૃત્યુના કિસ્સામાં કાર્યવાહી.

(જ) કોર્ટ જ્યારે પણ યોગ્ય વિચારે ત્યારે વાદીને લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં નિષ્ફળ રહેલા અથવા જે તેને દાખલ કર્યા પછી સુનાવણીમાં હાજર થવામાં અને દાવો લડવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હોય તેવા કોઈપણ પ્રતિવાદીના કાનૂની પ્રતિનિધિઓને બદલવાની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપી શકે છે; અને આવા કિસ્સામાં, આવા પ્રતિવાદીના મૃત્યુ છતાં, ઉપરોક્ત પ્રતિવાદી સામે ચુકાદો સંભળાવી શકાય છે અને તે જ બળ અને અસર હશે જાણે કે તે મૃત્યુ પહેલાં ઉચ્ચારવામાં આવ્યો હોય.

ઉપર કાઢવામાં આવેલા પેટા-નિયમ (જ) નું અવલોકન દર્શાવે છે કે વાદીને એવા પ્રતિવાદીના કાનૂની પ્રતિનિધિઓને બદલવાની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી શકે છે કે જે લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હોય અથવા જેણે તે દાખલ કર્યું હોય, તે સુનાવણીમાં હાજર થવામાં અને દાવો લડવામાં નિષ્ફળ ગયો હોય અને આવા કેસમાં, આવા પ્રતિવાદીના મૃત્યુ છતાં, ઉપરોક્ત પ્રતિવાદી સામે ચુકાદો સંભળાવી શકાય છે અને તેની અસર એવી જ હશે કે જાણે ચુકાદો મૃત્યુ પહેલાં સંભળાવવામાં આવ્યો હોય.

તાત્કાલિક કેસમાં, અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે કે પેટા-નિયમ (૪) હેઠળ વિચારવામાં આવેલી કોઈ પરવાનગી અદાલતમાંથી મેળવવામાં આવી ન હતી, જેમાં વાદીને મૃતક પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના કાનૂની પ્રતિનિધિને રેકૉર્ડ પર લાવવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી. પડકાર હેઠળના આદેશમાંથી પણ એવું લાગતું નથી કે કોર્ટ દ્વારા આવી કોઈ પરવાનગી માંગવામાં આવી હતી અથવા આપવામાં આવી હતી. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, પડકાર હેઠળના આદેશને ટકાવી શકાતો નથી. તે મુજબ, તેને અલગ રાખવામાં આવે છે. તેથી, અપીલકર્તાને દાવામાં રેકૉર્ડ પર લાવવાનો અધિકાર હતો.

તે મુજબ નાગરિક અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

આર. પી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.